

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

30. oktober 2020

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 22 (Alm. del) af 15. oktober 2020

Spørgsmål

Vil ministeren redegøre for de udgiftsmæssige konsekvenser, såfremt der gældende fra finansåret 2021 blev indregnet et ti-års glidende gennemsnit for produktivitetstigningen i de private serviceerhverv, den årlige pris- og lønopregning af statslige driftsbevillinger og statsvirksomheder?

Svar

Den årlige pris- og lønopregning af finanslovsforslaget har til hensigt at sikre, at de statslige institutioners rammer kompenseres for pris- og lønudviklingen. Pris- og lønopregningen af finanslovsforslaget til kommende finansårs priser tager udgangspunkt i skøn for pris- og lønudviklingen, herunder et revideret skøn for pris- og lønudviklingen i indeværende år.

Det forudsættes i svaret, at den gennemsnitlige produktivitetstigning kun trækkes fra lønopregningen. Dette er på baggrund af, at lønudviklingen kan forudsættes at være betinget af produktivitetudviklingen¹, mens prisudviklingen som udgangspunkt ikke afhænger af produktiviteten i økonomien.

Lønopregningen af de offentlige budgetter foretages ved brug af det statslige lønindeks, som anvendes til opregningen af bevillinger til lønudgifter, pensionsudgifter mv. Det baseres på Finansministeriets skøn for virkningen af de statslige overenskomstaftalte lønstigninger på de offentlige budgetter.

Der afgrænses i det nedenstående regneeksempel til de statslige driftsbevillinger og statsvirksomheder på udgiftsbudgettet, idet indtægtsbudgettet ikke indgår i den årlige tekniske pris- og lønopregning af finanslovsforslaget. Der afgrænses derudover til bevillinger, der pris- og lønopregnes med det statslige lønindeks, dvs. hovedsageligt bevillinger til aflønning af ansatte².

¹ Reallønnen kan forudsættes blandt andet at være givet ved den marginale arbejdskraftsproduktivitet.

² Der indgår desuden driftsbevillinger og bevillinger til statsvirksomheder, der pris- og lønopregnes med det generelle pris- og lønindeks, der består af et vægtet gennemsnit af det statslige lønindeks og forbrugerprisindekset.

Af tabel 1 fremgår et hypotetisk statsligt lønindeks for 2021, hvor den gennemsnitlige produktivitetsstigning i de private serviceerhverv ekskl. søtransport³ i 2009-2019 er fratrukket indekset. Dette giver anledning til et hypotetisk statsligt lønindeks for 2021 på 0,1 pct. (niveauekorrigeret).

Tabel 1
Hypotetisk statsligt lønindeks korrigeret for gennemsnitlig produktivitetsstigning

Pct.	2021
Faktisk statsligt lønindeks (samlet opregning)	1,4
Gennemsnitlig produktivitetsvækst, 2009-2019	1,3
Hypotetisk statsligt lønindeks fratrukket produktivitet	0,1
Forskel, faktisk og hypotetisk statsligt lønindeks	-1,3

Kilde: Danmarks Statistik, Forslag til finanslov 2021 og egne beregninger.

I tabel 2 er der opstillet et regneeksempel, hvor de statslige driftsbevillinger og bevillinger til statsvirksomheder, der lønopregnes, reduceres svarende til reduktionen af det hypotetiske statslige lønindeks. Det giver anledning til statslige mindredgifter på omtrent 1/2 mia. kr. årligt i 2021-2024 på finanslovsforslaget for 2021.

Tabel 2
Regneeksempel for hypotetisk statsligt provenu ved lønopregning med hypotetisk lønindeks på finanslovsforslaget for 2021

Mia. kr. , 2021-priser	2021	2022	2023	2024
Udgiftsbasis	38,8	37,0	36,3	35,8
Statsligt provenu	0,5	0,5	0,5	0,5

Anm.: Der afgrænses til statslige driftsbevillinger og bevillinger til statsvirksomheder, der lønopregnes med det statslige lønindeks eller det generelle pris- og lønindeks. For det generelle pris- og lønindeks indebærer den hypotetiske beregning, at indekset reduceres med 0,9 pct.-point.

Kilde: Forslag til finanslov 2021 og egne beregninger.

Fra pris- og lønopregningen af finanslovsforslaget for 2022 og frem ville der være et yderligere årligt bidrag af at fratrække produktivitetsstigningen i lønopregningen.

Med venlig hilsen

³ Søtransport ekskluderes, da det er en kapitalintensiv branche, der i høj grad påvirkes af internationale forhold. Produktivitetsstigningen måles som bruttoværditilvæksten.

Nicolai Wammen
Finansminister